

Slutrapport

Projektnamn		Ärende-ID
Hållbar destinationsutveckling i Stockholms skärgård		00185845
Stödmottagare		Organisationsnummer
Stockholm Visitors board		556027-5736
Datum för slutrapport		Beslutad projekttid
20141128		2013-01-01 – 2015-10-30
Kontaktperson	e-post adress	Telefonnummer
Jan Naumburg	Jan.naumburg@stockholm.se	0701-322 544

En slutrapport ska skickas till Tillväxtverket senast det datum som anges i beslutet. Rapporten ska beskriva hur projektet har genomförts under hela projektperioden med en tydlig koppling till den aktivitets- och tidsplan som har fastställts i beslutet. Utfall och eventuella avvikelser ska kommenteras tillsammans med en redogörelse av vilka åtgärder som har vidtagits. Mer detaljerade krav på innehållet i slutrapporten kan förekomma inom olika program och framgår då i beslutet under särskilda villkor. Det kan även finnas särskilda instruktioner för det aktuella programmet om vilka bilagor som ska finnas med i slutrapporten.

Tillsammans med slutrapporten ska en ekonomisk slutredovisning lämnas för projektet. En Ansökan om utbetalning med huvudbok med resultatrapport för aktuell slutredovisningsperiod ska bifogas. Slututbetalning sker efter Tillväxtverkets godkännande av slutredovisningen och slutrapporten.

Följande sammanställning är en vägledning för vilken information som ska ingå i slutrapporten.

1. Sammanfattning

Gör en sammanfattande beskrivning av innehållet i slutrapporten samt utfall mot projektmål.

Mål

1. Identifikation: destinationens nuvarande hållbarhets- och kvalitetsarbete, på destinations- och företagsnivå, ska vara identifierat
2. Analys: analys av nuvarande behov och utmaningar ska vara genomförd
3. Prioritering: prioriterade insatser som behöver göras för att tillsammans utveckla destinationen ska vara utpekade
4. Strategi: underlag till en strategi för destinationens hållbarhets- och kvalitetsarbete med förslag till insatser som bygger på gemensamt och individuellt ansvar ska vara utarbetad.
5. Genomförandeförslag: åtgärder som är möjliga att genomföra på destinationsnivå ska vara utpekade och deltagande företagare ska vara uppmuntrade att genomföra de insatser som är möjliga på företagsnivå.

Utfall

1. Arbetet i grupperna fokuserade på behov och därför lades mindre tid på identifiera pågående projekt.
2. Analysen gjordes genom att grupperna identifierade de för sina områden viktigaste stegen för att nå den hållbara framtidsbild som de enats kring. Det identifierades 81 olika projekt av olika storlek, som presenteras i strategidokumentet för hållbar destinationsutveckling för Stockholms skärgård.
3. Av de 81 förslagen prioriterades 15 st, som också utgör en viktig del i hållbarhetsstrategin
4. Strategin är skriven, och underlaget för den har till stor del hämtats från workshopseriens resultat
5. De 15 prioriterade förslagen är huvudsakligen fokuserade på destinationens utveckling. Det betyder att, om strategin genomförs, företagens arbete med den egna utvecklingen kommer att vara mycket viktigt och tydliggjord.

2. Syfte och mål

Beskriv projektets syfte och mål samt om dessa mål har uppnåtts. Beskriv även projektets målgrupp och hur man nått fram.

Syftet med workshopserien är att:

1. Bygga en samlad kompetens om hållbarhets- och kvalitetsarbete i besöksnäringen hos destinationens utvalda nyckelpersoner
2. Ge aktörerna verktyg och kunskap för att driva hållbarhets- och utvecklingsfrågor på ett mer systematiskt sätt, utifrån de offentliga aktörernas, företagens och gästernas behov
3. Stötta destinationens besöksnäring att utvecklas ekonomiskt, miljömässigt och socialt på ett sätt som är hållbart både för de enskilda företagen och för destinationen som helhet
4. Synliggöra gästernas och värdskapets betydelse för att utveckla ett förhållningssätt som stärker den turistiska utvecklingen på destinationen.
5. Synliggöra företagens ansvar och betydelse som leverantörer av besöksanledningar och kringsservice.
6. Skapa en grund för destinationens fortsatta och samlade hållbarhetsarbete på destinations- och företagsnivå, efter avslutat projekt.

För att nå syftet bestämdes följande mål:

1. Identifikation: destinationens nuvarande hållbarhets- och kvalitetsarbete, på destinations- och företagsnivå, ska vara identifierat
2. Analys: analys av nuvarande behov och utmaningar ska vara genomförd
3. Prioritering: prioriterade insatser som behöver göras för att tillsammans utveckla destinationen ska vara utpekade
4. Strategi: underlag till en strategi för destinationens hållbarhets- och kvalitetsarbete med förslag till insatser som bygger på gemensamt och individuellt ansvar ska vara utarbetad.
5. Genomförandeförslag: åtgärder som är möjliga att genomföra på destinationsnivå ska vara utpekade och deltagande företagare ska vara uppmuntrade att genomföra de insatser som är möjliga på företagsnivå.

Utfallet för målet blev följande:

1. Arbetet i grupperna fokuserade på behov och därför lades mindre tid på identifiera pågående projekt.
2. Analysen gjordes genom att grupperna identifierade de för sina områden viktigaste stegen för att nå den hållbara framtidsbild som de enats kring. Det identifierades 81 olika projekt av olika storlek, som presenteras i strategidokumentet för hållbar destinationsutveckling för Stockholms skärgård.
3. Av de 81 förslagen prioriterades 15 st, som också utgör en viktig del i hållbarhetsstrategin
4. Strategin är skriven, och underlaget för den har till stor del hämtats från workshopseriens resultat
5. De 15 prioriterade förslagen är huvudsakligen fokuserade på destinationens utveckling. Det betyder att, om strategin genomförs, företagens arbete med den egna utvecklingen kommer att vara mycket viktigt och tydliggjord.

Målgruppen utgörs av små och medelstora turist- och upplevelseföretag (10-20 personer) som är Swedish Welcomecertifierade samt företrädare för åtta kommuner, länsstyrelsen, landstinget, Skärgårdsstiftelsen m.fl. (20-30 personer). På den första workshopen deltog 36 personer, vilket kan anses vara en mycket bra målgruppsuppfyllnad.

3. Organisation

Beskriv hur projektet har organiserats och styrts.

Projektledare har varit Jan Naumburg, som också har ansvarat för att alla delar har blivit genomförda. Genom upphandling har en underleverantör sett till att genomföra själva workshopen, med facilitatorer, stöd utveckling mm.

4. Arbetssätt och aktiviteter

Beskriv arbetssätt samt genomförda aktiviteter, förklara och kommentera eventuella avvikelser mot ansökan och beslut. I nedanstående tabell ska de aktiviteter som finns med i beslutet fyllas i. Ange med % hur stor del av budgeterade kostnader som har upparbetats för respektive aktivitet. Ge en kommentar till respektive aktivitet vid behov.

Vi genomförde 2 heldagsworkshops, en på Vaxholms kastell och en på Kastellholmen i Stockholm. Däremellan genomfördes två webinarier då grupperna möttes digitalt för att arbeta med sina frågeställningar. Under och mellan webinarier deltog handledare efter behov i respektive grupp.

Under första mötet gavs dels en plattform kring hållbarhet och det gjordes en metodgenomgång. Alla diskuterade fram ett antal huvudproblemställningar som man sedan grupperade sig kring utifrån sina intressen och behov. Det blev 8 grupper och alla har levererat sina hållbarhetsförslag.

Vid den sista samlingen på Kastellet, fick grupperna arbeta igenom sina förslag, för att sedan presentera dem under fem minuter inför en panel. Därefter blev det en kort diskussion kring gruppernas resultat. Alla grupper hade skrivit ned sina resultat och dessa sammanställdes efter workshopen och remitterades för synpunkter innan den slutgiltiga sammanställningen gjordes.

Resultaten av workshopparna utgör en mycket viktig del i hållbarhetsstrategin för Stockholms skärgård, och det kom fram väldigt många bra och rimliga förslag bland de totalt 81 punkter som identifierats..

Aktiviteter enligt beslutad tids- och aktivitetsplan	Utfall i % mot budget	Kommentar
Genomförande av workshopserie	100	Upphandlad tjänst, som genomfördes fullt ut enligt upphandling

5. Resultat och effekter

Beskriv vilka resultat och effekter som projektet har medfört och vilka resultat och effekter som förväntas uppkomma efter det att projektet har avslutats, även förväntade resultat som inte har uppnåtts ska anges.

I strategin föreslås att styrgruppen för "Stockholm Archipelago", dvs den från 2015 fungerande organisationen för utveckling av besöksnäringen i Stockholms skärgård, bör ansvara för att rapporten tas vidare, och hur man vill hantera hållbarhetsfrågorna. Styrgruppen kommer att föreslås göra hållbarhetsstrategin till en del i sitt nya strategidokument.

Hållbarhetsstrategin föreslår 5 huvudpunkter som kommer att leda Stockholms skärgårds besöksnäring mot en hållbar utveckling

- 1) Ge samtliga besöksnäringföretag i Stockholms skärgård en grundläggande utbildning i hållbarhet (utbildningsunderlaget levereras genom separat projekt)
- 2) Förverkliga de 15 viktigaste förslagen från workshopseriens deltagare (bifogas huvudrapporten)
- 3) Genomför återkommande "Skärgårdsmöten" (workshop), då företagare och offentlighet i en lärande process arbetar med hållbar utveckling. Genomförs lämpligen med 2-års intervall
- 4) Genomför professionell rådgivning för besöksnäringföretag genom certifieringssystemet Swedish Welcome.
- 5) Tillsätt en koordinerande resurs som ansvarar för, och arbetar med hållbarhetsfrågor, där kommunikation mellan företag och offentliga instanser är en prioriterad del.

Resultaten av förslagen kommer inte att kunna avläsas förrän senare under 2015.

6. Eventuella kopplingar till andra projekt

Beskriv projektets eventuella kopplingar till och samarbete med andra projekt och insatser.

Under projekttiden har hållbarhetsarbetet, utöver de projekt som nämndes inledningsvis, kommit i kontakt med följande:

Swedish Welcome, Det Naturliga Steget, Sleepwell, ett hundratal företag i Stockholms skärgård genom "moderprojektet", Tillväxtverket, Samtliga deltagande destinationer (5 st) i projektet HDU, samt företrädare för samtliga kommuner som är involverade i projektet, dvs Norrtälje, Österåker, Vaxholm, Värmdö, Nacka, Haninge, Nynäshamn samt Stockholm.

7. Diskussion

Redogör för vilka delar av projektet som har varit framgångsrika och vilka eventuella delar av projektet som har varit mindre framgångsrika. I beskrivningen ska det tydligt framgå vilka faktorer som har påverkat utfallet.

Beskriv övriga resultat och effekter av projektet. Jämför med de övriga förväntade effekter som har angetts i ansökan och beslut.

Arbetet med workshopserien var en mycket bra modell för att utveckla frågor kring hållbar utveckling. Modellen kan förbättras, men grundtanken med att låta företag och offentliga aktörer samarbeta i grupper kring egenformulerade frågeställningar var framgångsrik, vilket även enkätundersökningen visade. Betyget för modellen att arbeta blandat var 8,2 av 10 och 7,2 var betyget för att arbeta med workshop som arbetsmetod. Resultatet av arbetet blev ett stort antal förslag kring hållbar utveckling som anses viktiga för företag och offentliga aktörer i besöksnäringen i Stockholms skärgård. Det är en väldig styrka att kunna presentera så välförankrade förslag i strategin.

8. Slutsatser

Redogör för vilka slutsatser som har dragits från projektledningens sida. Beskriv även andra positiva och negativa erfarenheter eller omständigheter som har varit viktiga för utfallet av projektet.

Genom att företrädare för både offentlighet och näringen samlas och identifierar frågor som är relevanta för bägge parter, och som därmed blir synliggjorda, samt att de gemensamt arbetar med tänkbara lösningar, blir det väldigt effektivt och samtidigt förankrat. Det som kvarstår är sedan att hitta resurser för genomförande, vad som ska göras är redan klarlagt. Metoden med Backcasting är oerhört effektiv och bör användas i flera sammanhang. I hållbarhetsstrategin föreslår jag att Stockholms skärgård genomför denna typ av workshop vartannat år, för att på ett bra och effektivt sätt arbeta med hållbar utveckling.

9. Indikatorer

Med indikatorer avses hur ett projekt mäter och redovisar måluppfyllelsen i projektet. Om indikatorer finns med i projektbeslutet eller i projektansökan ska dessa anges nedan. Ange utfallet för indikatorerna för hela projektperioden under aktiviteter och utfall nedan. (Var uppmärksam på vilka indikatorer som ska anges enligt beslut).

Indikatorer (ange i fälten typ av indikator enligt ansökan och beslut)

Aktiviteter och utfall

10. Informationsinsatser

Beskriv hur projektet har informerat om att Tillväxtverket medfinansierat projektet. (Ange även adress till eventuell webbplats där information om projektet finns.)

Information: Enligt beslut och villkor ska stödmottagaren informera om att insatserna är medfinansierade av Tillväxtverket i sin externa kommunikation. Tillväxtverkets logotyp ska exponeras.

Information har skett via loggor i ppt och i hållbarhetsstrategin, där resultaten från workshopparna redovisas

11. Övrigt

Finns det ytterligare information om projektet och dess verksamhet och resultat som bör uppmärksammas? (t.ex. övriga resultat, resultat spridning m.m.)

Projektet med workshops och resultaten redovisas i hållbarhetsstrategin för Stockholms skärgård.

12. Kort sammanfattning för publicering på Tillväxtverkets webbplats

Sammanfatta projektets innehåll och de viktigaste resultaten, max 1000 tecken (ca 1/4 A4-sida)

Under två heldagar och två halvdagar (webinarier) genomfördes en workshopserie med Det naturliga stegets metod, SSFD, med deltagare från besöksnäringen i Stockholms skärgård och företrädare från offentliga aktörer som på olika sätt har koppling till besöksnäringen. I blandade grupper med offentliga representanter och företagare arbetade grupperna med frågor som syftade till att nå en hållbar utveckling för respektive grupps frågeställningar. Sammanlagt identifierades 81 olika frågor som behöver en lösning för att nå hållbar utveckling. Det gäller allt från sophantering till regler för isbrytning och att skapa ett "show-case" för ett antal väl fungerande, lönsamma och spektakulära teknikinnovationer.

Workshopformatet ansågs av deltagarna vara bra för att arbeta med hållbarhetsfrågor (betyg 7,6 av 10) och att blanda offentliga och privata aktörer i samma grupp ansågs mycket bra (8,2 av 10). Alla grupper fungerade dock inte lika bra (6,5 av 10).

Av de 81 förslagen har 15 prioriterats och utgör en viktig del i Stockholms skärgårds hållbarhetsstrategi.

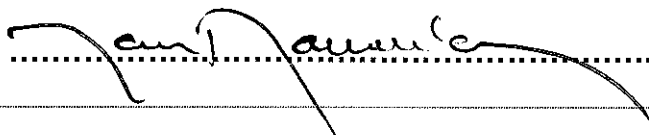
13. Underskrift projektledare

Jag godkänner härmed att information om projektet samt mina kontaktuppgifter får publiceras på Tillväxtverkets webbplats i syfte att sprida information om projektet.

Datum
17/12 2014

Ort
Stockholm

Underskrift av projektledare

Namnförtydligande
Jan Naumburg

14. Underskrift

Slutrapporten ska undertecknas av person som har rätt att företräda stödmottagaren. Undertecknad person intygar att ovan lämnade uppgifter är fullständiga och riktiga:

Datum

2014-12-17

Ort

Stockholm

Underskrift av behörig

Namnförtydligande

~~Peter Lindqvist~~

Thomas Andersson
CEO

Slutrapporten skickas i original med underskrifter till:
Tillväxtverket
Box 4044
102 61 Stockholm